

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 06 grudnia 2024 r.
Znak sprawy: DHR.kor.058.6.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 6202 „w sprawie trucizn przeznaczonych do zwalczania gryzoni”

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 6202 posta na Sejm RP Pana Jarosława Wałęsy „w sprawie trucizn przeznaczonych do zwalczania gryzoni”, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Wspomniana w treści interpelacji substancja to fosforek glinu – substancja czynna środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych służących do fumigacji, czyli metody zwalczania szkodników polegającej na wypełnieniu zamkniętej przestrzeni toksycznym gazem.

Fosforek glinu (a także magnezu) pod wpływem wilgoci uwalnia fosforowodór (PH₃) – bezbarwny, bardzo toksyczny gaz o zapachu przypominającym gnijącą rybę lub czosnek. Działanie toksyczne PH₃ na skutek narażenia inhalacyjnego pojawia się często przy stężeniu gazu poniżej poziomu pozwalającego na detekcję zapachu. Do zatrucia może również dochodzić na skutek spożycia.

Środki ochrony roślin zawierające ww. substancje zarejestrowane są w Polsce jako preparaty zwalczające następujące szkodniki: strąkowiec grochowy, wołek zbożowy, omacnica spichrzanka, mklik, wołek ryżowy, spichrzel surynamski, rozplaszczyk rdzawy, trojszyk gryzący, trojszyk ulec, karczownik ziemnowodny, kret. Zatem zgodnie

z przeznaczeniem opisanym w etykiecie tych środków ochrony roślin nie powinny one być używane do zwalczania szczurów.

Należy także podkreślić, że zgodnie z obowiązującymi regulacjami ww. środki ochrony roślin mogą być kupowane oraz stosowane wyłącznie przez osoby, które ukończyły szkolenie w zakresie wykonywania zabiegów fumigacji (z zastrzeżeniem określonych w ustawie z dnia 8 marca 2014 r. o środkach ochrony roślin wyłączeń).

Ponadto, środki ochrony roślin muszą być bezwzględnie stosowane zgodnie z zapisami etykiety – obligują do tego użytkownika przepisy prawa.

W związku z doniesieniami o zatruciach, w tym śmiertelnych, związanych z niewłaściwie stosowanymi środkami ochrony roślin, resort rolnictwa niezwłocznie podjął działania celem ochrony zdrowia i życia obywateli.

Przede wszystkim podjęto działania celem bezwzględnego egzekwowania obecnych regulacji prawnych. W ich wyniku szczególnie niebezpieczne fumiganty zostały wycofane ze sprzedaży internetowej przez największe platformy sprzedażowe. Zostały wzmożone działania kontrolne oraz informacyjno-edukacyjne. O możliwości naruszenia prawa została powiadomiona Prokuratura.

Prowadzone są także prace legislacyjne nad doprecyzowaniem i wzmocnieniem obecnych regulacji prawnych. Po intensywnych konsultacjach z partnerami społecznymi i branżowymi wypracowywane zostały przepisy, których wejście w życie zapobiegnie dostępowi do szczególnie niebezpiecznych środków ochrony roślin osobom nieuprawnionym, czyli nieposiadającym właściwych, wymaganych przepisami prawa kompetencji. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, w szczególności, planowane są następujące zmiany:

- wprowadzenie obowiązku dokumentowania sprzedaży szczególnie niebezpiecznych środków ochrony roślin przeznaczonych do fumigacji fakturą,
- dystrybutor będzie miał obowiązek prowadzić ewidencję osób, które nabywają szczególnie niebezpieczne środki ochrony roślin przeznaczone do fumigacji,
- środki przeznaczone do fumigacji, zawierające substancje czynne, które mogą stwarzać szczególne zagrożenie dla zdrowia człowieka lub środowiska, nie będą

mogły być sprzedawane poprzez zawarcie umowy na odległość, czyli np. internetowo,

- środki ochrony roślin przeznaczone dla użytkowników profesjonalnych nie będą mogły być dostarczane do skrzynek pocztowych, automatów do pocztowej obsługi klientów oraz pomieszczeń, w których prowadzona jest sprzedaż żywności i pasz.

Opisane zmiany przyczynią się do zablokowania dostępu do najbardziej niebezpiecznych środków ochrony roślin osobom nieprzygotowanym do ich stosowania, co zapobiegnie przypadkowym zatruciom np. podczas transportu preparatów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów